

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE
ODDZIAŁ W TARNOWIE

B O B O W A

Miastem od 1.01.2009 r.

KRAKÓW 2009

BOBOWA gm. m - w

POŁOŻENIE

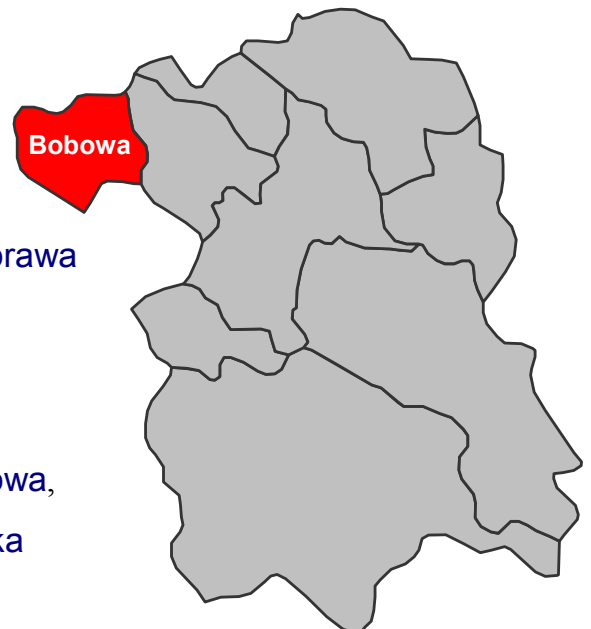
województwo małopolskie
powiat gorlicki
dolina rzeki Biała,
pomiędzy Tarnowem a Krynica

MIASTO BOBOWA

Miejscowość w latach 1339-1934 posiadała prawa miejskie do końca 2008 roku była wsią od **1 stycznia 2009 r.** odzyskała status miasta

Miejscowości: Brzana, Jankowa, Sędziszowa,
Siedliska, Stróżna, Wilczyska

Sąsiednie gminy : Ciężkowice, Grybów,
Korzenna, Łużna

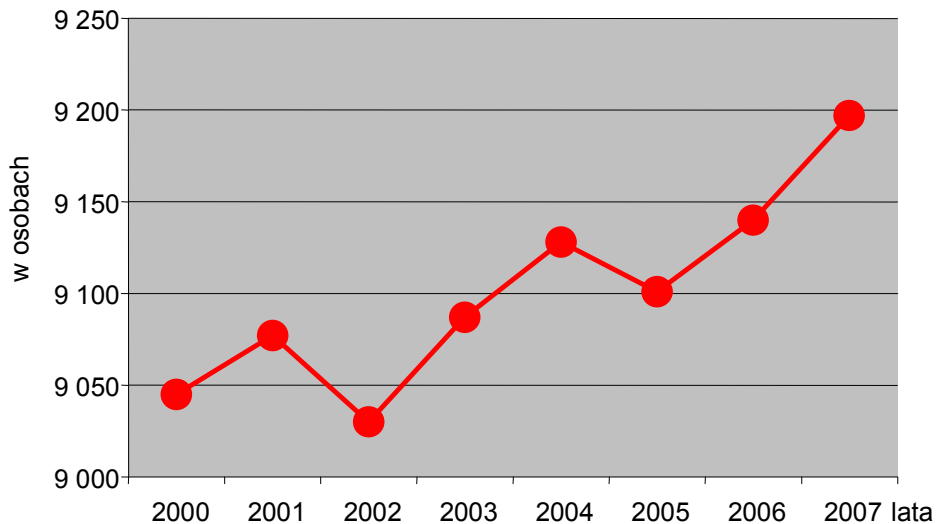

MIESZKAŃCY

	Gm. m-w Bobowa	Powiat Gorlicki
Powierzchnia w km ² .	50	967
Ludność ogółem	9197	106591
w tym mężczyźni	4662	52548

Bobowa miała wielu właścicieli. Najdłużej była w rękach Jaworskich i Długoszowskich. W okresie międzywojennym Bobowa była znana jako ośrodek ruchu chasydzkiego. Żydzi pojawili się w Bobowej w 1732 roku. W 1914 stanowili 48% ogółu mieszkańców.

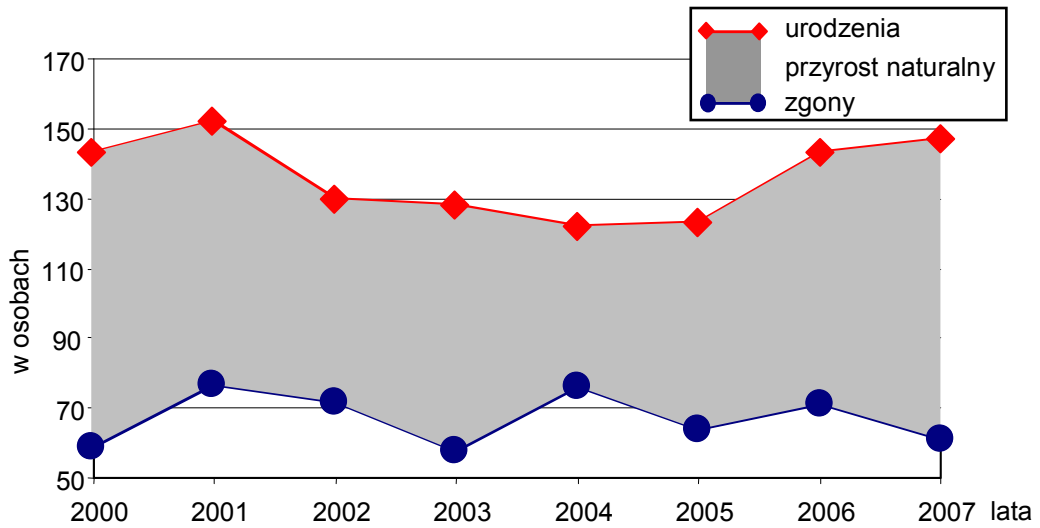
Ludność w latach 2000-2007
Stan w dniu 31 XII

	2000	2007
Ludność na 1 km ²	180	184
Kobiety na 100 mężczyzn	98	97
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	84	71
Przyrost naturalny na 1000 ludności	9,3	9,3
Saldo migracji stałej	-27	-44

MIESZKAŃCY

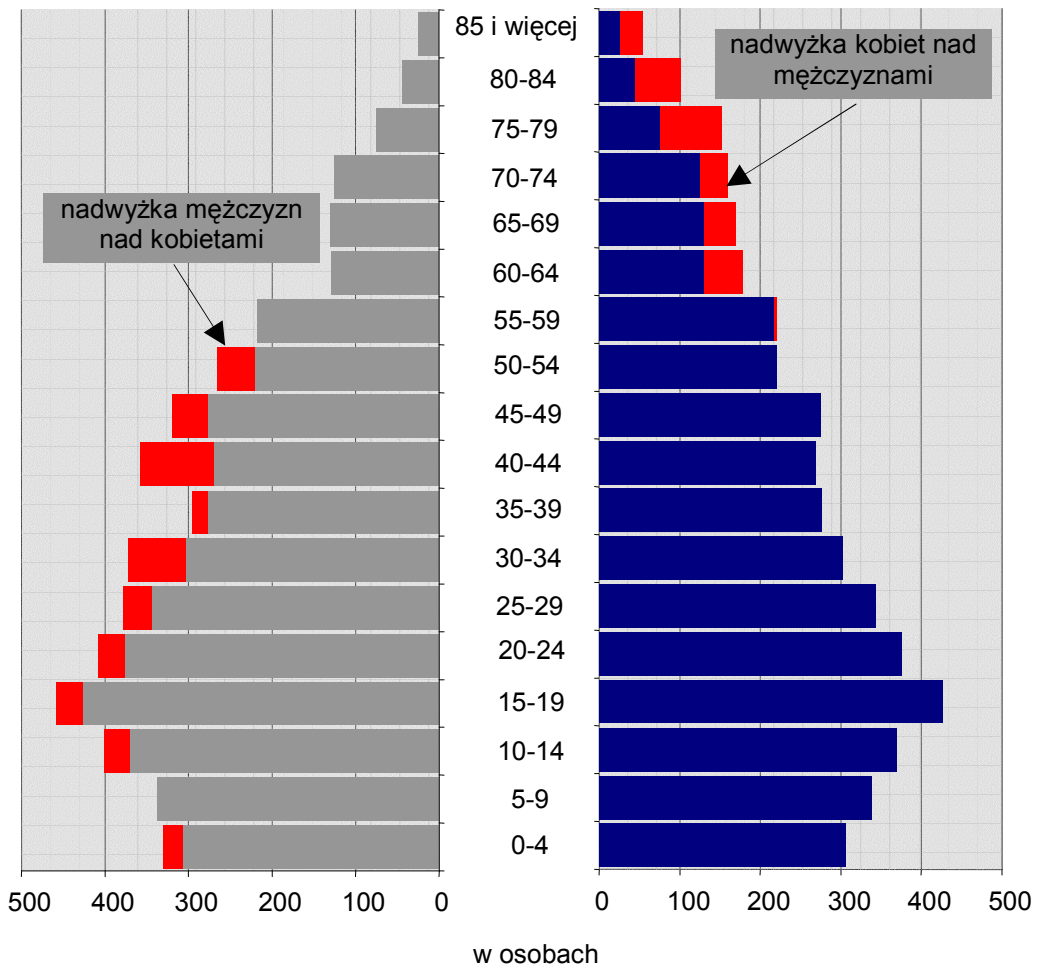
Ruch naturalny
Stan w dniu 31 XII

Ludność według płci i wieku
Stan w dniu 31 XII 2007

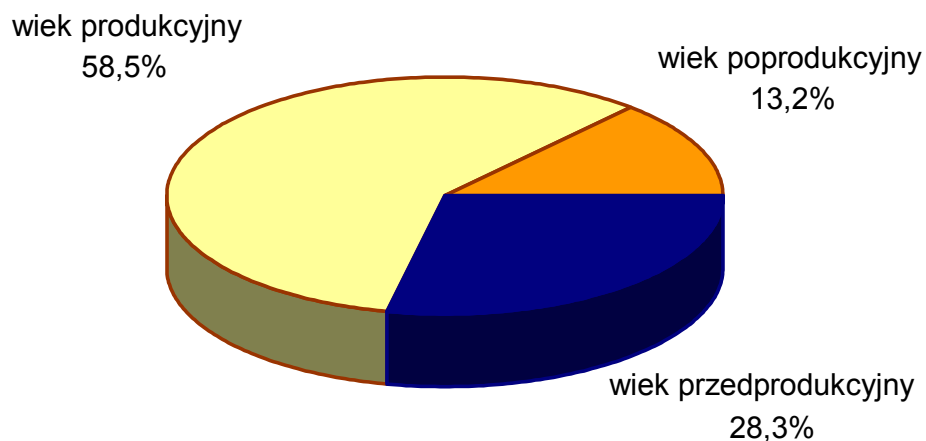
MĘŻCZYŹNI

KOBIETY

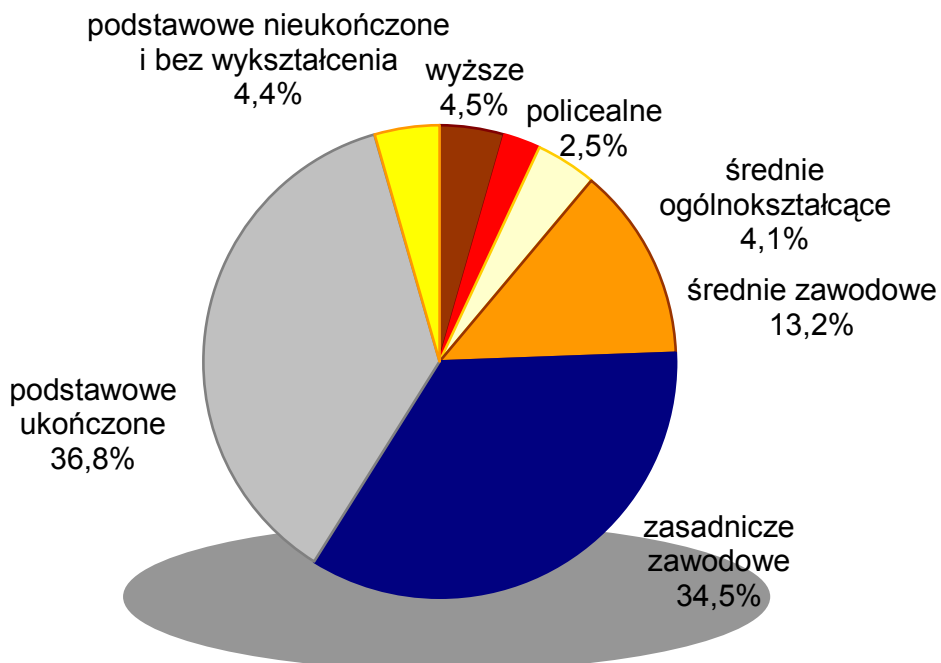

MIESZKAŃCY

Ludność według wieku
Stan w dniu 31 XII 2007 r.

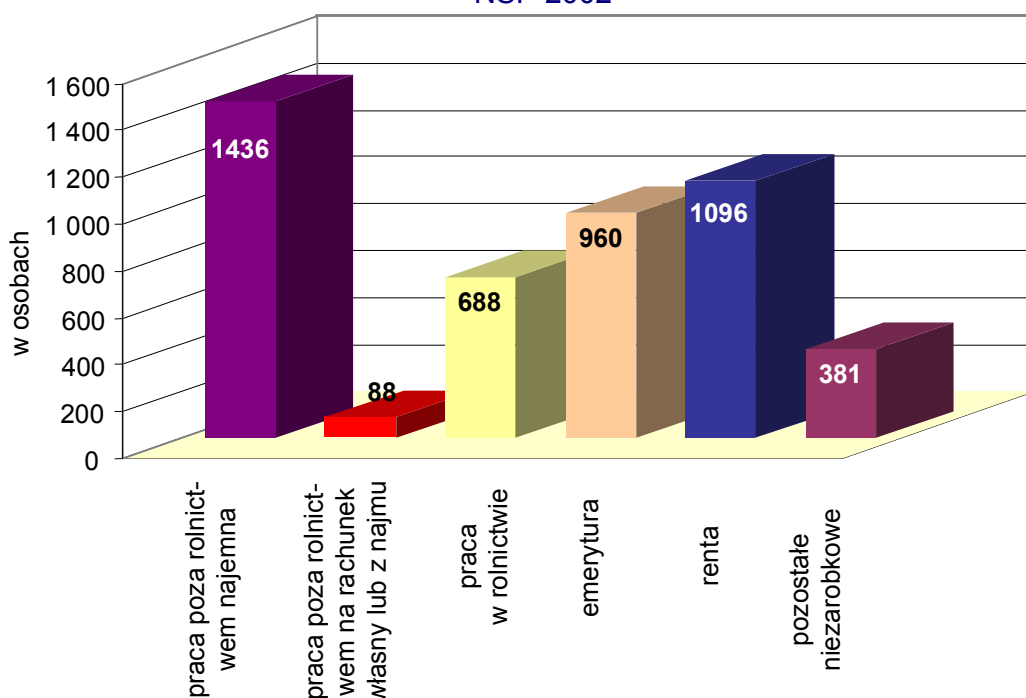

Ludność według poziomu wykształcenia
(NSP 2002)

MIESZKAŃCY

Ludność według głównego źródła utrzymania
NSP 2002

Wskaźniki demograficzne

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
--	------	------	------	------	------	------

Ludność

Ludność na 1 km ²	181	182	183	183	184	184
Kobiety na 100 mężczyzn	99	99	99	98	98	97
Małżeństwa na 1000 ludności	4,9	5,7	5,2	6,6	7	7,5
Urodzenia żywe na 1000 ludności	14,3	14	13,3	13,4	15,5	15,9
Zgony na 1000 ludności	7,9	6,4	8,3	7	7,7	6,6
Przyrost naturalny na 1000 ludności	6,4	7,7	5	6,4	7,8	9,3

Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

w wieku przedprodukcyjnym	32,0	31,3	30,5	29,7	29,0	28,3
w wieku produkcyjnym	55,2	55,8	56,5	57,1	57,9	58,5
w wieku poprodukcyjnym	12,7	12,9	13	13,2	13,1	13,2

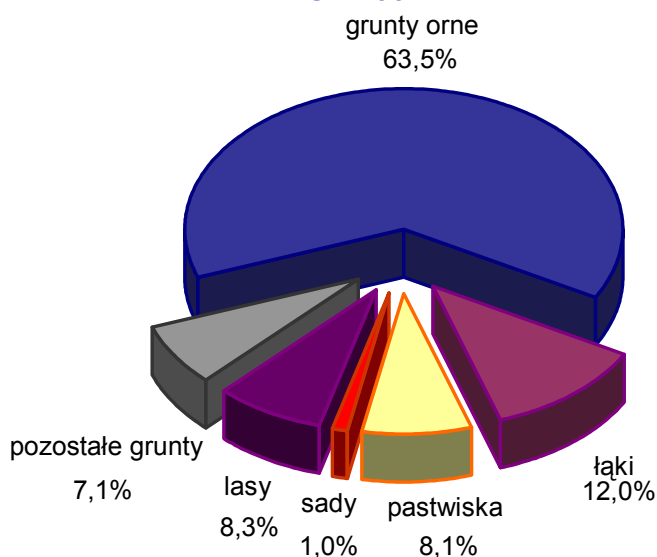
Wskaźniki obciążenia demograficznego

Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	81	79,2	77	75,1	72,7	71
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	39,7	41,1	42,8	44,3	45	46,6
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	23,0	23,1	23,1	23,1	22,6	22,6

ROLNICTWO

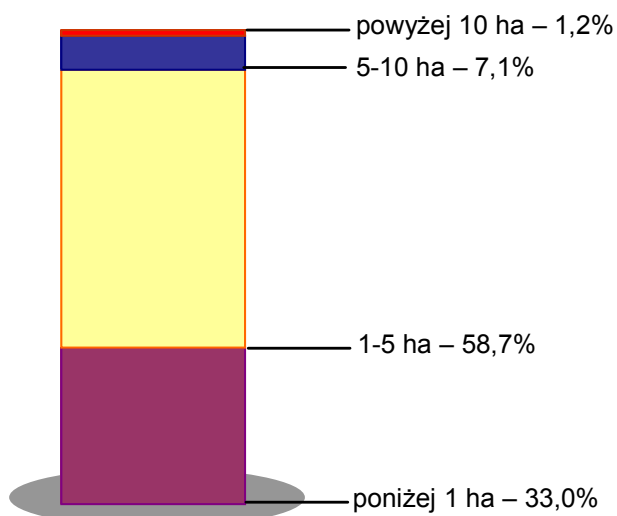
Gmina ma charakter rolniczy, chociaż z pracy w swoim gospodarstwie rolnym utrzymuje się tylko 13% jej mieszkańców. Na terenie gminy znajduje się 1569 gospodarstw; przeważają wśród nich gospodarstwa małe i średnie, o powierzchni użytków rolnych poniżej 5 ha, a przeciętna powierzchnia gospodarstwa to 2,32 ha użytków rolnych.

Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych PSR 2002

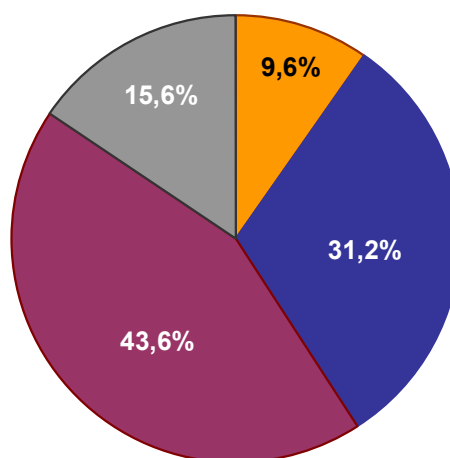
- gospodarstwa produkujące głównie na rynek
- gospodarstwa nie prowadzące działalności rolniczej
- gospodarstwa produkujące wyłącznie na potrzeby własne
- gospodarstwa produkujące głównie na potrzeby własne

Struktura gospodarstw rolnych według powierzchni użytków rolnych PSR 2002

Działalność rolniczą prowadzi 1418 gospodarstw, a pozarolniczą, przede wszystkim przetwórstwo, handel i budownictwo – 137 gospodarstw. Blisko $\frac{3}{4}$ gospodarstw prowadzi produkcję rolniczą głównie lub wyłącznie na własne potrzeby. Z przeznaczeniem głównie na rynek produkuje 245 gospodarstw rolnych.

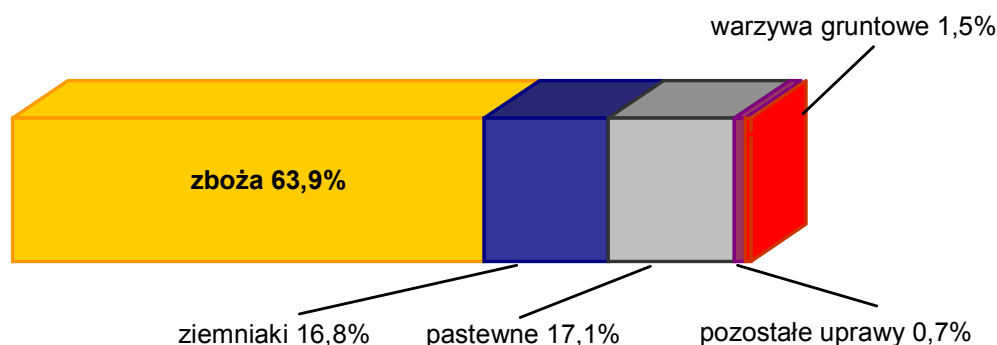
Struktura gospodarstw rolnych według rodzaju produkcji rolnej PSR 2002

ROLNICTWO

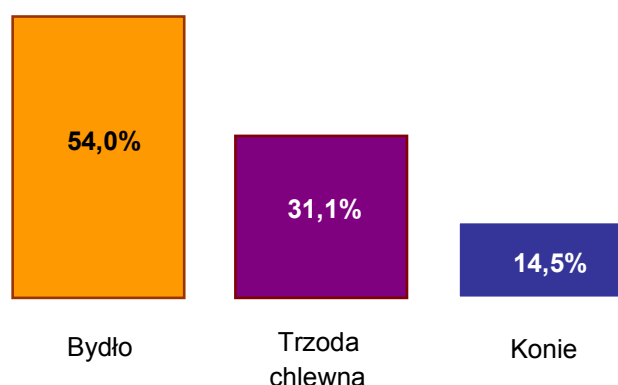
Uprawą ziemi zajmuje się 1375 gospodarstw. Wśród ziemiopłodów tradycyjnie przeważają zboża, głównie pszenica i jęczmień. Blisko 84% gospodarstw uprawia także ziemniaki, przede wszystkim na własne potrzeby.

**Struktura powierzchni zasiewów
PSR 2002**

**Gospodarstwa rolne utrzymujące zwierzęta
w odsetkach ogólnej liczby gospodarstw
PSR 2002**

Zwierzęta gospodarskie utrzymuje 900 gospodarstw. Bydło, głównie krowy mleczne, posiada 847 gospodarstw. Trzodę chlewną utrzymuje 488 gospodarstw rolnych, a obsada trzody wynosząca 1 sztukę na 1 ha użytków rolnych należy do bardziej znaczących w regionie.

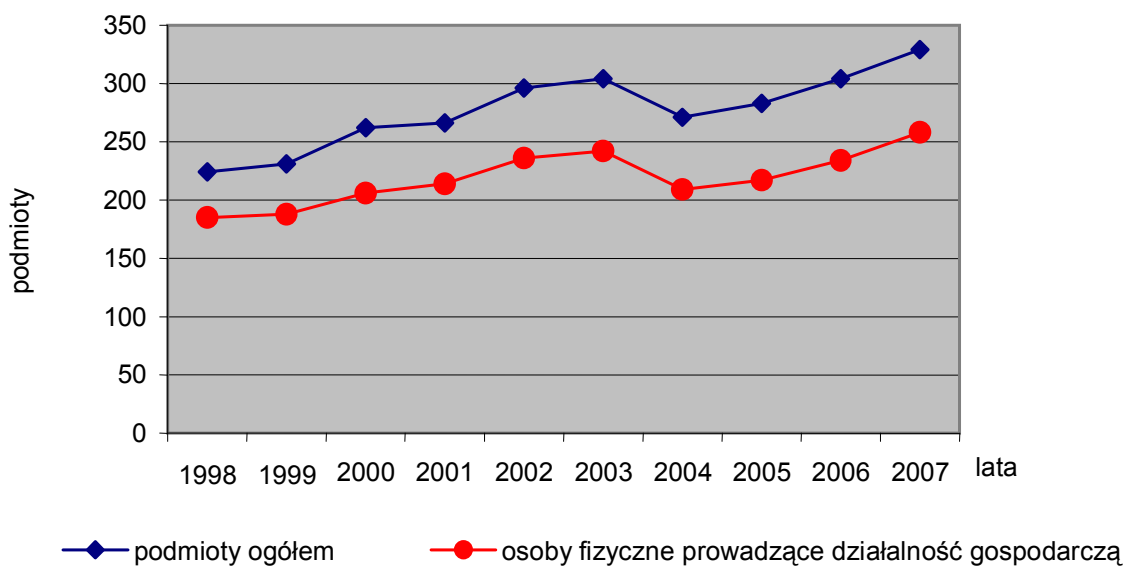

Wskaźniki	Gm. m-w Bobowa	Powiat gorlicki
Powierzchnia użytków rolnych na 1 mieszkańca w ha	0,40	0,40
Pogłowie bydła na 100 ha użytków rolnych w sztukach ...	53,5	46,6
Pogłowie trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w sztukach	100,7	27,9
Powierzchnia użytków rolnych przypadająca na 1 ciągnik w ha	7,8	9,1

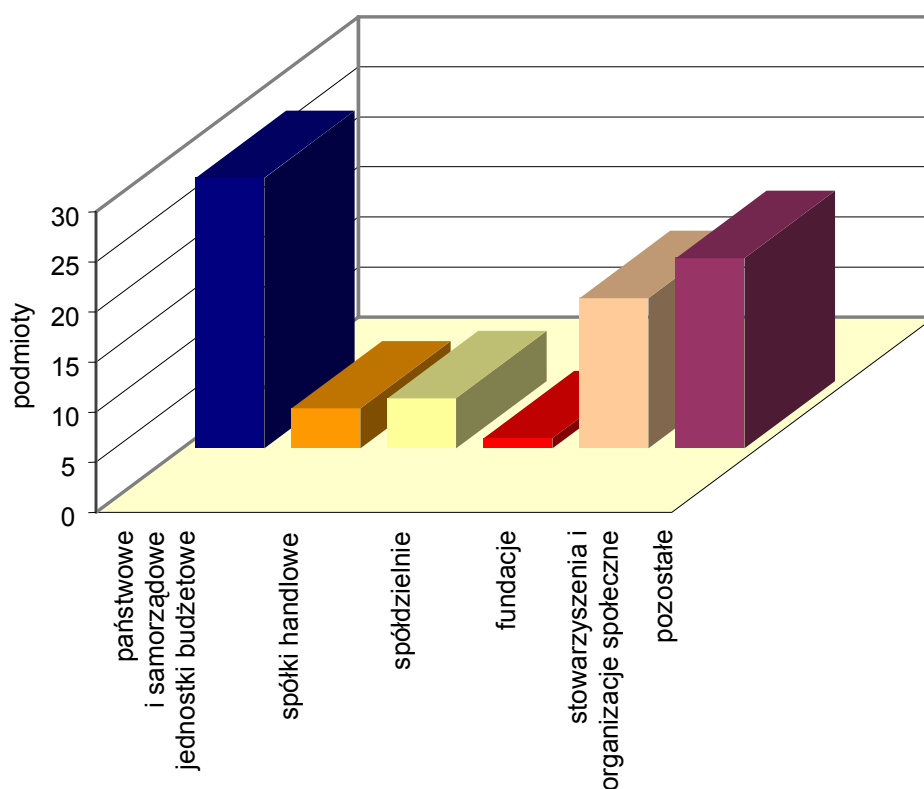
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W gminie Bobowa na koniec grudnia 2007 roku działalność prowadziło 329 podmiotów. Uwzględniając strukturę własności większość - 299 to podmioty sektora prywatnego, które stanowią 91% ogółu podmiotów. Zdecydowana większość, ponad $\frac{3}{4}$ to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Podmioty gospodarki narodowej w latach 1998 – 2007

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych
Stan w dniu 31 XII

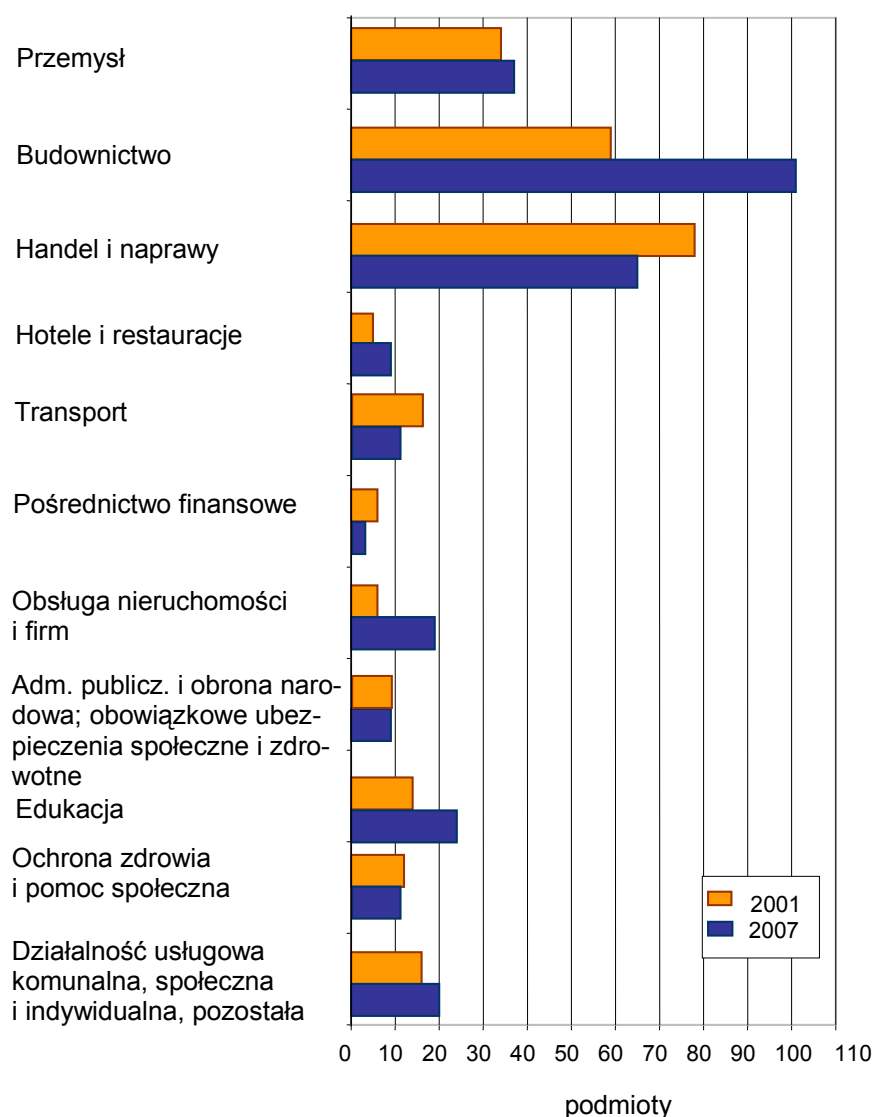

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W 2007 r. dominowały podmioty prowadzące działalność budowlaną (30,7%), w dalszej kolejności podmioty handlowe (19,8%) i przemysłowe (11,2%). Biorąc pod uwagę liczbę pracujących 92,4% stanowią podmioty małe z liczbą pracujących do 9 osób.

W gminie Bobowa na 1000 ludności przypada 36 podmiotów.

**Podmioty gospodarki narodowej wg PKD
Stan w dniu 31 XII**

TURYSTYKA, ZABYTKI

Gmina Bobowa ma charakter rolniczy z możliwościami rozwoju turystyki. Do dziś zachował się **średniowieczny układ rynku i ulic miasta** Bobowa. O dawnej świetności miasta świadczą dwa kościoły - **Gotycki kościół pw. Wszystkich Świętych** z XIV w. oraz **Późnogotycki kościół cmentarny pw. Św. Zofii** z II poł. XV w. z ogrodzeniem z XVII i XIX w.

Odnowiona niedawno XVIII-wieczna bobowska synagoga to jeden z najpiękniejszych tego rodzaju zabytków w Polsce. Obecnie służy ona jako miejsce kultu dla przyjeżdżających tu Żydów, jest również udostępniana zwiedzającym. Synagoga z salą modlitwy i szafą ołtarzową do przechowywania Tory przypomina

sławę dawnego ośrodka chasydzkiego z siedzibą dynastii cadyków Halberstamów. Dynastia prowadziła w Bobowej słynną jesziwę (rodzaj wyższej szkoły talmudycznej dla nieżonatych studentów), czołową uczelnię żydowską w tej części Europy, do której przyjeżdżali uczniowie z wielu krajów. Z holokaustu ocalał potomek Halberstamów, który zapewnił ciągłość dynastii

bobowskich cadyków. Synagogi bobowskie działają do dnia dzisiejszego między innymi w Nowym Jorku, Londynie i Jerozolimie.

TURYSTYKA, ZABYTKI

Osiemnastowieczny kirkut - cmentarz żydowski w Bobowej położony na wzgórzu na południowy zachód od miasta. Do dziś zachowało się wiele nagrobków, wykonanych z marmuru, granitu i piaskowca. Cmentarz został uporządkowany i ogrodzony. Znajduje się na nim ohel cadyka Halberstama i ok. 200 macew.

Dwór Długoszowskich w Bobowej z XVII w. zwany "zamkiem", w którym zamieszkiwała m.in. rodzina Długoszowskich będąca jednym z właścicieli Bobowej. Długoszowscy pozostali właścicielami dóbr bobowskich aż do 1945 r. Tu wychował się Bolesław Wieniawa-Długoszowski, późniejszy osobisty adiutant marszałka Józefa Piłsudskiego. Józef Piłsudski był gościem Długoszowskich w roku 1916.

Szlaki turystyczne, trasy rowerowe

Szalowa – Bobowa – Bukowiec – Jamna (bacówka)

KULTURA

Bobowa jest jedną z dwóch miejscowości w Polsce (obok Koniakowa) gdzie wyrabia się **koronki metodą klockową**. Koronkarstwo rozwinęło się w Bobowej już na przełomie XVIII i XIX wieku, Określenie koronka klockowa pochodzi od używanych do jej wyrobu drewnianych, wydłużonych szpulek, zakończonych trzonkiem, zwanym "klockiem".

W 1899 r. powstała żeńska Krajowa Szkoła Koronkarska, a po wojnie, we wrześniu 1946 r., Szkoła Zawodowa, w której koronkarstwo (później koronkarstwo

z hafciarstwem) stało się ważnym działem nauczania. Tradycja wyrobu koronek zaczęła zanikać po 1989 roku. Aby uratować ginące rzemiosło w 1994 r. powstało Stowarzyszenie Twórczości Regionalnej.

Od **2000** roku w pierwszej dekadzie października odbywa się tu **Międzynarodowy Festiwal Koronki Klockowej**, na którym można oglądać rękodzieło z różnych krajów Europy (również eksponaty muzealne), a także uczestniczyć w warsztatach koronkarskich, nabyć gotowe koronki. Festiwal to forma współpracy pomiędzy społecznościami lokalnymi z różnych części Europy, aktywizuje środowiska twórcze, a także jest promocją regionu.

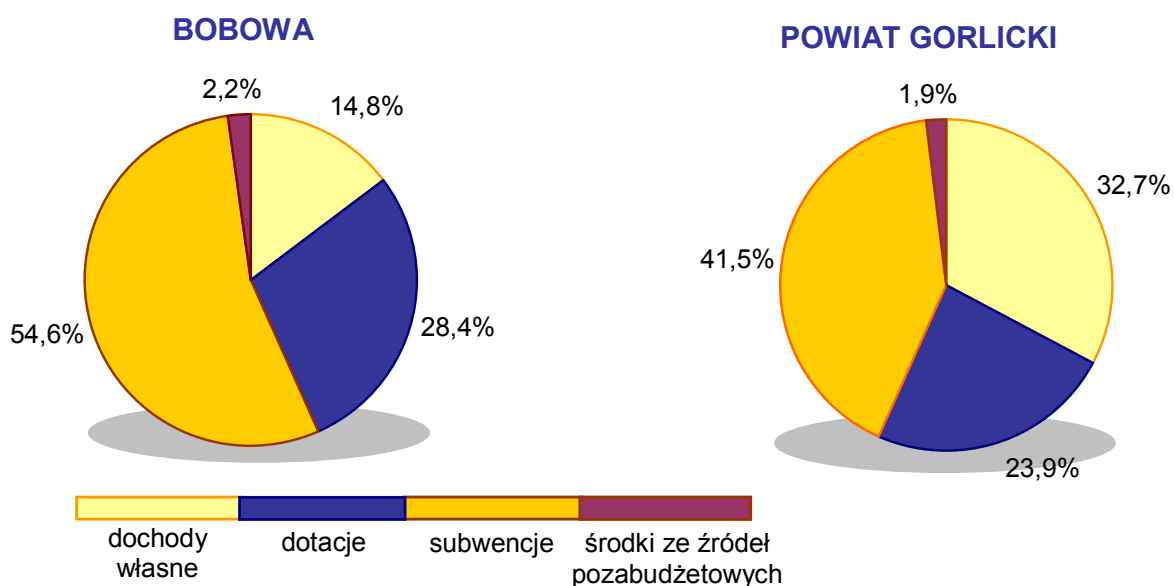
Koronka klockowa z Bobowej prezentowana jest także na zagranicznych wystawach w Europie Zachodniej, jak również w Czechach i na Słowacji.

Dużą atrakcją turystyczną jest Galeria Koronki Klockowej przy Centrum Kultury w Bobowej. Można w niej zobaczyć piękne koronki, zapoznać się ze sposobem ich wyrabiania oraz nabyć pamiątki bezpośrednio od ich wytwórców.

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU GMINY

W 2007 r. gmina Bobowa uzyskała dochody ogółem w wysokości 21813,3 tys. zł. Na 1 mieszkańca przypadało przeciętnie 2378 zł (o 121 zł więcej niż średnio w gminach powiatu gorlickiego i o 175 zł więcej niż w gminach Małopolski). Głównymi źródłami dochodów były dotacje i subwencje, ponieważ w gminie występowały ograniczone możliwości zasilenia budżetu dochodami własnymi.

Dochody budżetów gmin według rodzajów w 2007 r.

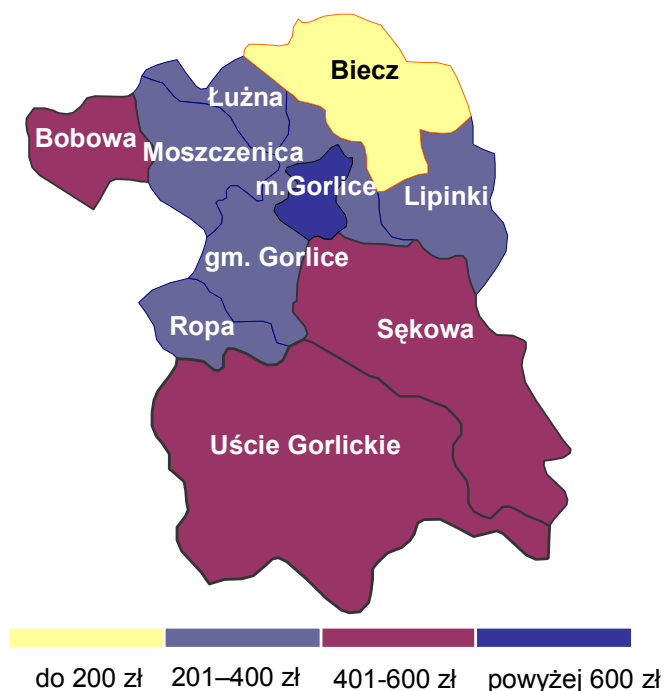

Po stronie wydatków budżet gminy za 2007 r. zamknął się kwotą 21907,5 tys. zł. Na 1 mieszkańca gminy wydatkowano średnio 2388 zł (o 115 zł więcej niż przeciętnie w gminach powiatu gorlickiego i o 217 zł więcej niż w gminach Małopolski.)

Szeroko prowadzona działalność inwestycyjna (m.in. rozbudowa infrastruktury komunalnej, budowa dróg, rozbudowa szkół) stawia gminę w czołówce największych inwestorów w tym regionie.

Na inwestycje przeznaczono 4303,6 tys. zł., co oznaczało, że na 1 mieszkańca zainwestowano 469 zł (średnio w gminach powiatu gorlickiego i Małopolski było odpowiednio 401 zł i 410 zł.)

Wydatki na 1 mieszkańca w gminach powiatu gorlickiego w 2007 r.

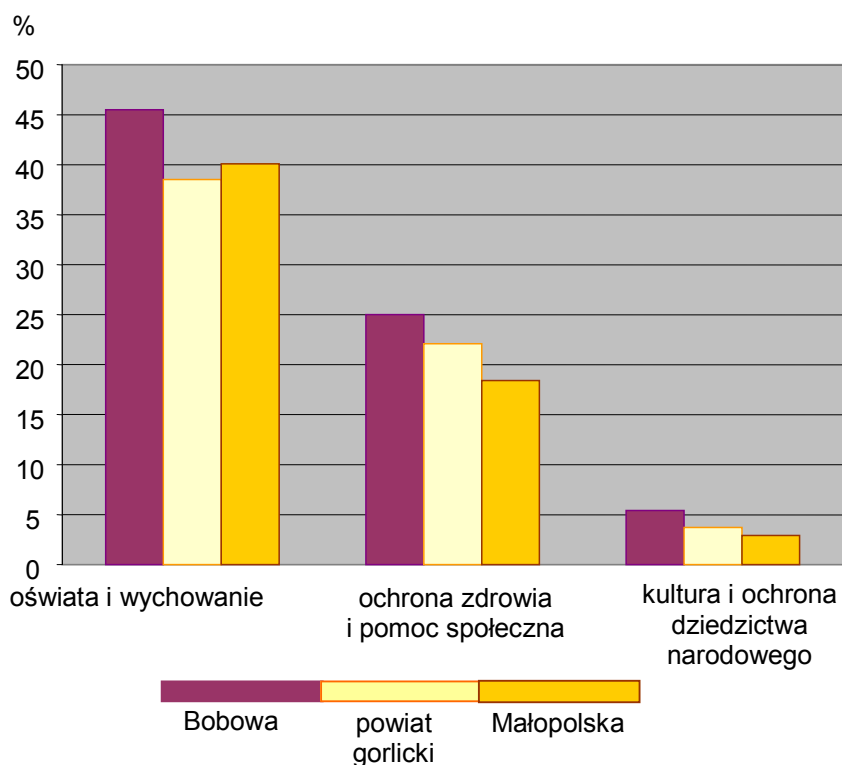

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU GMINY

Główne kierunki wydatków budżetu gminy wskazują, że najważniejszym celem jest poprawa warunków życia mieszkańców, a także ich aktywizacja społeczna i zawodowa. W 2007 r. wydatki na oświatę i wychowanie stanowiły blisko połowę całego budżetu gminy. Subwencja oświatowa w wysokości 7367,0 tys. zł. pokryła tylko 73,9% wydatków w tym dziale, a gmina realizowała jeszcze zadania w zakresie edukacyjnej opieki wychowawczej, na które również wydatkowano 525,0 tys. zł.

Stosunkowo wysokie wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (5,4 % całego budżetu) wskazują, że gmina pretenduje do miana prawdziwego mecenasa kultury.

Wydatki według działów w 2007 r.

Wskaźniki

Gm. m-w
Bobowa

Powiat
gorlicki

Wydatki budżetu gmin na 1 mieszkańca w zł w 2007 r.

Oświata i wychowanie	1086	876
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	597	502
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	130	85

Urząd Statystyczny w Krakowie
Oddział w Tarnowie
33-100 Tarnów, Pl.Kazimierza Wielkiego2
tel. 014 6880211, fax 014 6880250

Przy publikowaniu danych prosimy o podanie źródła.
W publikacji wykorzystano informacje ze stron internetowych:
www.wikipedia.pl, www.bobowa.pl